

**MUNI
LAW**

Aktuální otázky veřejného zdraví v judikatuře ÚS a NSS

Koronavirus

Mgr. Kamila Abbasi, Ph.D.

Osnova

- Úvod
- COVID-19 v judikatuře ÚS
 - Vyhlášení nouzového stavu
 - Prodloužení nouzového stavu
 - Krizová opatření vlády
 - Krizová opatření vlády a vyhlášení nouzového stavu v jednom
 - ÚS k jiným zásahům – cesta zásahových žalob dle SŘS?
- COVID-19 v judikatuře NSS
 - Pandemický zákon
 - Přezkum opatření v režimu pandemického zákona a po dobu jeho platnosti
- Povinné očkování: ano, či ne?
 - Workshop

Akty v době pandemie

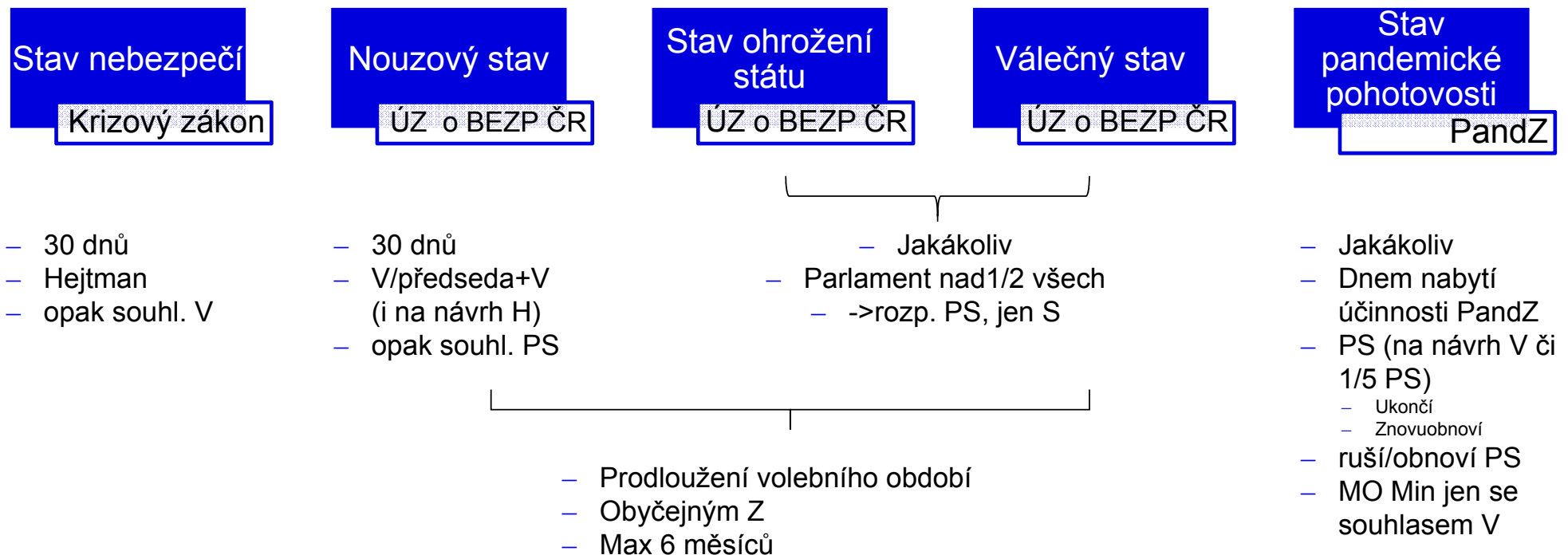
- Usnesení Vlády o vyhlášení nouzového stavu
 - Dle ÚZ o BEZP ČR
- Usnesení vlády o mimořádném opatření v boji s pandemií
 - Tzv. krizová opatření vlády, dle krizového zákona
- Mimořádná opatření MinZdra dle zákona o ochr. veřejného zdraví
- Mimořádná opatření MinZdra dle pandemického zákona
- Mimořádná opatření KHS dle pandemického zákona

Problémy

- Usnesení Vlády o vyhlášení nouzového stavu
- Usnesení vlády o mimořádném opatření v boji s pandemií
- Mimořádná opatření MinZdra dle zákona o ochr. veřejného zdraví
- Mimořádná opatření MinZdra dle pandemického zákona
- Mimořádná opatření KHS dle pandemického zákona

- **Co to je?** Rozhodnutí, právní předpis, jiný právní předpis (vyhláška), OOP
- **Jaké mám opravné prostředky?**
- **Kdo je aktivně legitimovaný?**
- **Kdo má být žalovaný?**
- **Lze přezkoumat, i když už pozbylo platnosti?**
 - Většinou hned navázalo další opatření
 - Dosavadní judikatura (i právní úprava mimořádných stavů) = nepřipadná

Mimořádné stavy v ústavním právu

MUNI
LAW

Ústavní soud a koronavirus

(Ne)přezkum

Vyhlášení nouzového stavu

- Vyhláší Vláda usnesením
- ÚZ o bezpečnosti ČR
- krizový stav, který se vyhláší při vzniku **živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost**

Vyhlášení nouzového stavu

v historii ČR

2002 na 20 dnů
povodeň

2006 na 18 dnů
povodeň

2007 na 12 dnů
orkán

2013 na 28 dnů
povodeň

2020-21
na 12-133 dnů
pandemie

Aktuálně 2022
cca 90 dnů?
váleční uprchlíci
z Ukrajiny

ÚZ o BEZP ČR

Čl. 6

(1) Nouzový stav se může vyhlásit jen s uvedením **důvodů** na **určitou dobu** a pro určité **území**. **Současně** s vyhlášením nouzového stavu musí **vláda** vymezit, která práva stanovená ve zvláštním zákoně a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají. Podrobnosti stanoví zákon.

(2) Nouzový stav se může vyhlásit **nejdéle na dobu 30 dnů**. Uvedená doba se může **prodloužit** jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.

(3) Nouzový stav **končí** uplynutím doby, na kterou byl vyhlášen, pokud vláda nebo Poslanecká sněmovna nerozhodnou o jeho zrušení před uplynutím této doby.

Vyhlášení nouzového stavu

- co o jeho přezkumu řekl Ústavní soud?

Akt vládnutí
„Ad hoc“
rozhodnutí

Normativní
dopad,
problematický
přezkum

zásadně
nepodléhá
kontrole ÚS

Přezkum
nesoudním
politickým
orgánem
= PS

Akt vládnutí **zásadně**
přezkoumatelný
toliko PS

Ledaže rozpor
s čl. 9/2 Ú, čl.1/1 Ú,
čl. 10 Ú a čl.10a Ú

Přezkum před ÚS leda
na návrh politické
menšiny

Ústava

- Čl.1/1 Česká republika je svrchovaný, jednotný a **demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana.**
- Čl. 9/2 **Změna podstatných náležitostí demokratického právního státu je nepřípustná.**
- Čl. 10 Vyhlášené **mezinárodní smlouvy**, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.
- Čl. 10a (1) Mezinárodní smlouvou mohou být některé **pravomoci** orgánů České republiky **přeneseny** na mezinárodní organizaci nebo instituci.
(2) K ratifikaci mezinárodní smlouvy uvedené v odstavci 1 je třeba souhlasu Parlamentu, nestanoví-li ústavní zákon, že k ratifikaci je třeba souhlasu daného v referendu.

Shrnutí přezkumu NS ze strany ÚS

- ÚS **absenci soudní kontroly** nepovažuje za absolutní
- ÚS opakovaně návrh na ústavněprávní přezkum usnesení vlády o vyhlášení NS **odmítl jako návrh, k jehož projednání není příslušný**
- A to jak u jednotlivců:
 - usnesení sp. zn. Pl. ÚS 8/20, sp. zn. Pl. ÚS. 11/20, Pl. ÚS 105/20 a Pl. ÚS 111/20
- Rovněž v případě návrhu skupiny senátorů
 - PS totiž již zasáhla a dne 18. 2. 2021 přijala usnesení, jímž zrušila NS k datu účinnosti PandZ
 - Pl. ÚS 12/21

Prodloužení nouzového stavu – vyhlášením nového?

Únor 2021

- PS **nevyslovila** souhlas s prodloužením NS₁

- Hejtmani požádali vládu o vyhlášení NS₂

- Vláda vyhlásila NS₂

- Nepředcházel tomu však stav nebezpečí (SN)
 - až kdyby nebylo možné účelně odvrátit ohrožení v rámci SN, mohli by hejtmani žádat vládu o NS₂

Prodloužení nouzového stavu – vyhlášením nového?

Únor 2021

- PS **nevyslovila** souhlas s prodloužením NS₁

- Hejtmani požádali vládu o vyhlášení NS₂

- Vláda vyhlásila NS₂

- Vláda není žádostí vázána
 - aniž by předtím došlo k vyhlášení SN dle krizového zákona, vláda opětovně vyhlásila NS, přestože k jeho prodloužení nedostala od PS souhlas

Shrnutí prodlužování NS (Pl. ÚS 12/21)

- ÚZ o BEZP ČR **kogentně** stanoví, že V může vyhlásit NS nejdéle na dobu 30 dnů
 - Doba lze prodloužit jen po předchozím souhlasu PS
 - (čl. 5 odst. 1 ve spojení s čl. 6 odst. 2 ÚZ o BEZP ČR)
 - **Jiný postup při prodloužení není možný (Pl. ÚS 12/21, obiter dictum)**
- **Nezmění-li se skutečnosti**, na základě kterých byl vyhlášen NS₁, nelze „nově“ vyhlásit NS₂ Vládou od okamžiku, kdy „povolený“ NS skončil a PS s jeho prodloužením již nesouhlasila.
- Vede se **spor** o to, zda prodlužovat **(jen) o 30 či i více** dnů.

ÚZ o BEZP ČR

Čl. 6

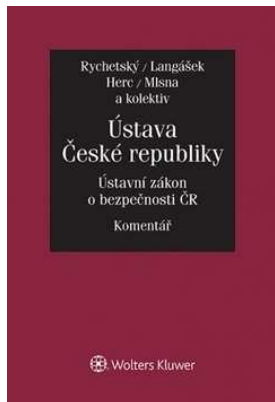
(1) Nouzový stav se může vyhlásit jen s uvedením **důvodů** na **určitou dobu** a pro určité **území**. **Současně** s vyhlášením nouzového stavu musí vláda vymezit, která práva stanovená ve zvláštním zákoně a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají. Podrobnosti stanoví zákon.

(2) Nouzový stav se může vyhlásit **nejdéle na dobu 30 dnů**. Uvedená doba se může **prodloužit** jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.

(3) Nouzový stav **končí** uplynutím doby, na kterou byl vyhlášen, pokud vláda nebo Poslanecká sněmovna nerozhodnou o jeho zrušení před uplynutím této doby.

(2) Nouzový stav se může vyhlásit nejdéle na dobu 30 dnů. Uvedená doba se může prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.

- **Může vláda NS se souhlasem Sněmovny prodloužit jedním hlasováním o půl roku?**
 - **Nebo právě jen o 30 dní?**
- ← Wintr
- ← Kysela, Bezouška

- **Komentář**
- „Nejdelší doba, po kterou může být nouzový stav vyhlášen, je 30 dní.“
- „Ustanovení o časovém vymezení se jeví jako nesporné.“

Shrnutí prodlužování NS

v kombinaci s žádostí hejtamana/hejtmanů:

- § 3/5 KrizZ, pravidlo: „*Není-li možné účelně odvrátit vzniklé ohrožení v rámci **stavu nebezpečí**, hejtman neprodleně požádá vládu o vyhlášení **nouzového stavu**“ => to **nelze** vykládat tak, že jde o výjimku ve vztahu k možnosti prodlužování nouzového stavu PS podle čl. 6 odst. 2 ÚZ o BEZP.*
- Žádosti musí obligatorně předcházet vyhlášení SN a teprve na základě zhodnocení situace závěr, že není „*možné účelně odvrátit vzniklé ohrožení v rámci SN*“ (§ 3 odst. 5 KrizZ). Navíc jde o pouhou žádost hejtmana/ů, kterou není vláda vázána.

Usnesení vlády o přijetí krizového opatření

ČI. 6 ÚZ o BEZP ČR

(1) Nouzový stav se může vyhlásit jen s uvedením **důvodů** na **určitou dobu** a pro určité **území**. **Současně** s vyhlášením nouzového stavu musí vláda vymezit, která práva stanovená ve zvláštním zákoně a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají.

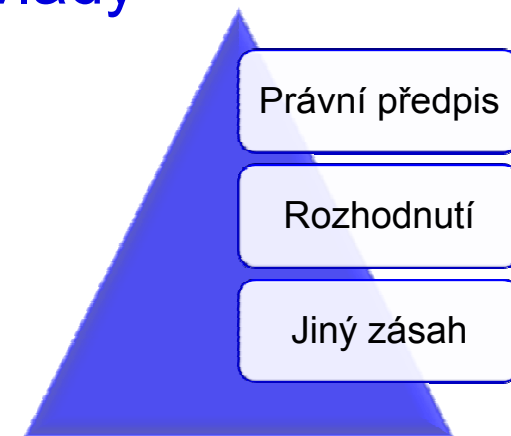
Podrobnosti stanoví zákon.

zákon č. 240/2000 Sb.,
Krizový zákon

Usnesení vlády o přijetí krizového opatření

- „Krizová opatření vlády“ (**KrizO Vlády**)
- Podle zákona č. 240/2000 Sb. - **Krizový zákon**
- Stejně jako u vyhlášení NS jde o **usnesení vlády**
- Navazuje na vyhlášení NS
 - lze **zvlášť i jedním usnesením**
- **KrizO Vlády mají různou podobu i obsah**
 - => **nelze souhrnně podřadit pod jedinou kategorii PA**

Vymezení, který práva budou omezena

- ZoBEZP: **současně s vyhlášením NS** Poslanecká sněmovna **vymezí** i která ZPaS budou omezena a uloží povinnosti
- ÚS: **může samostatně** i současně tímž aktem
- *„Postup vlády, která nejprve vydala samostatné rozhodnutí o vyhlášení nouzového stavu a následně stanovila konkrétní krizová opatření, jimiž byla implicitně omezena základní práva (a jejich rozsah) a ve kterých zároveň byly uloženy povinnosti (a jejich rozsah), není protiústavní.“*
 - sp. zn. Pl. ÚS 8/20

Nouzový stav + krizové opatření v jednom

Přezkum ÚS?

Neobsahuje-li vyhlášení NS dle čl. 6 ÚZ o BEZP ČR **přímo konkrétní krizová opatření**, je jeho přímý a „izolovaný“ přezkum ÚS v zásadě vyloučen

Pouze izolované NSS je primárně o „akt vládnutí“ politické povahy.

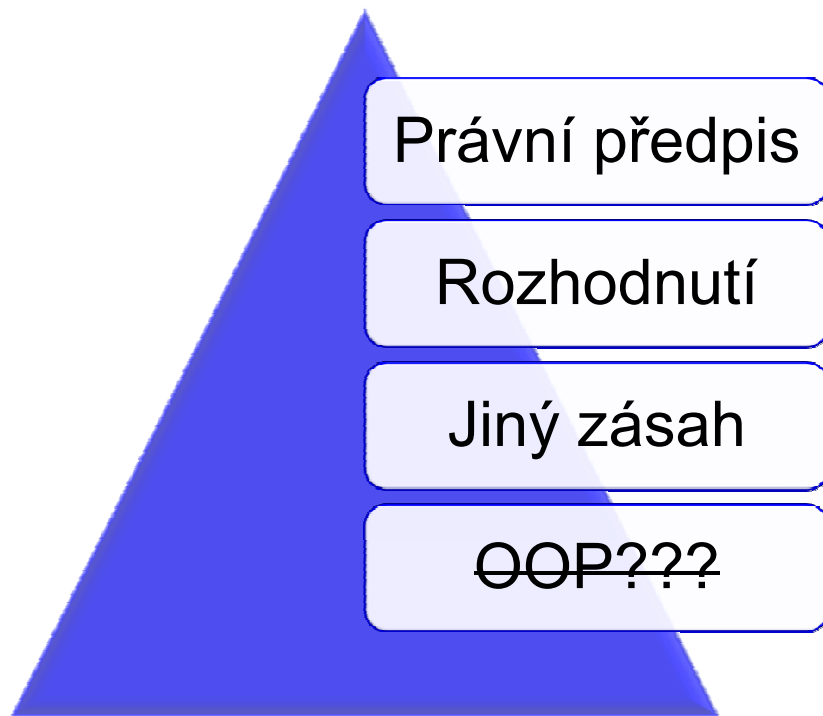
Náleží do **ústavně politického přezkumu PS** (ne soudního přezkumu ze strany ÚS).

Samotné vyhlášení NS nemohou napadat ani Senátoři.

(Ani PS, která má pravomoc jej zrušit).

Přezkum KrizO vlády Ústavním soudem

- Rozličná povaha KrizO vlády
- **Původně:** „dle situace (dle obsahu) ÚS přezkoumá jako PP, rozhodnutí, jiný zásah“
- Každopádně nejde o OOP

Přezkum KrizO vlády Ústavním soudem

- ÚS provede **abstraktní přezkum**
 - obsahují-li **obecnou regulaci** upravující svůj předmět a subjekty definičními znaky a vztahující se **na celé území ČR**, jakož i na **neomezený počet** v nich druhově určených **subjektů**.
- Nejde o OOP
 - OOP má abstraktní i konkrétní prvek, čímž je na pomezí PP a ISA
- KrizO vlády = právní předpis *sui generis*
 - Na rozdíl od OOP postrádají konkrétní prvek
- Aktivní legitimace dle § 64 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu (přezkum jiného právního předpisu)
 - Přezkum jen ÚS (ne KS ani NSS)

Přezkum KrizO vlády (jen a jen) ÚS

- KrizO vlády = **jiný právní předpis**
 - Přezkum jen ze strany ÚS (ne KS ani NSS)
- Brojit proti nim mohou jen kvalifikované subjekty, ne jednotlivci
 - Vzhledem k okruhu aktivně legitimovaných osob (§ 64 zákona o ÚS) se možnost soudní ochrany proti KrizO vlády velmi citelně snižuje a **jednotlivec (FO) ji vůbec nemá.**
- **Pozbydou-li KrizO vlády platnosti, ÚS řízení zastaví**

Zásahové ústavní stížnosti

PI. ÚS 1/21 vs. PI. ÚS 103/20

- zásahová ústavní stížnost podle § 74 zákona o ÚS
- Uzavření škol
- Jiný zásah (domácí výuka, rozpor s právem na vzdělání)
- + jiný právní předpis (krizové opatření vlády)
- Individuálnost, aktuálnost a bezprostřednost zásahu
- Nejprve plénum (zpravodajka Šimáčková) odmítá **pro nevyčerpání** opravných prostředků **PI. ÚS 1/21** (podobně i PI. ÚS 19/20)
 - Dle pléna možná zásahová žaloba dle SŘS (rozsudek MS v Praze č. j. 14 A 45/2020-141 ze dne 11. 11. 2020)
 - *„Správní soudy již ve své aktuální judikatuře připustily, že za určitých mimořádných okolností je možné se zásahovou žalobou bránit před konkrétními důsledky, které vyvolává krizové opatření s povahou právního předpisu.“*

Zásahové ústavní stížnosti

PI. ÚS 1/21 vs. PI. ÚS 103/20

- Posléze ÚS podobnou věc odmítá pro neoprávněnost návrhatele **PI. ÚS 103/20**
- *Úpravu v § 64 zákona o Ústavním soudu nelze obcházet tím, že by jednotlivec právní normu (pravidlo chování) v právním předpise označil za jiný zásah orgánu veřejné moci s odkazem na § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu a s takovou zdánlivou "zásahovou ústavní stížností" spojil návrh na zrušení právního předpisu, jenž obsahuje normu předtím označenou za jiný zásah orgánu veřejné moci. Takové podání by totiž podle své povahy bylo stále návrhem na zrušení právního předpisu, nikoli ústavní stížností. V obecné rovině nelze za jiný zásah orgánu veřejné moci považovat legislativní činnost [usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 7. 1994 sp. zn. I. ÚS 92/94 (U 15/2 SbNU 223)].*
- Společný disent Jirsa Šimáčková
 - zpravodajové PI. ÚS 1/21 a PI. ÚS 19/20
 - Většina se neodlišila

A zásahové žaloby?

Dle rozšířeného senátu nakonec ne.

- Zprvu vypadalo, že bude možné brojit důsledkům krizových opatření vlády zásahovou žalobou dle SŘS
- NSS v rozsudku č. j. [8 As 34/2020-100](#) ze dne 19. 11. 2020 v obecné rovině připustil, že při splnění určitých podmínek je možné se soudní ochrany ve věcech mimořádných opatření proti koronaviru domáhat zásahovou žalobou
- Postoupení věci rozšířenému senátu dne 19. 2. 2021 č. j. 9 As 264/2020-29
- Účinky bezprostředně plynoucí z právního předpisu nemohou představovat přímé zkrácení na právech jednotlivce ve smyslu § 82 s. ř. S. [Rozsudek RS dne 30. 6. 2021 č. j. [9 As 264/2020-51](#) (disenty Mikeš, Šimka)]

**MUNI
LAW**

Nejvyšší správní soud a koronavirus

Inventing Panda

„Pandy“

Přezkum opatření přijatých
podle pandemického zákona

← Tweet

Nejvyšší správní soud
@nssoudcz

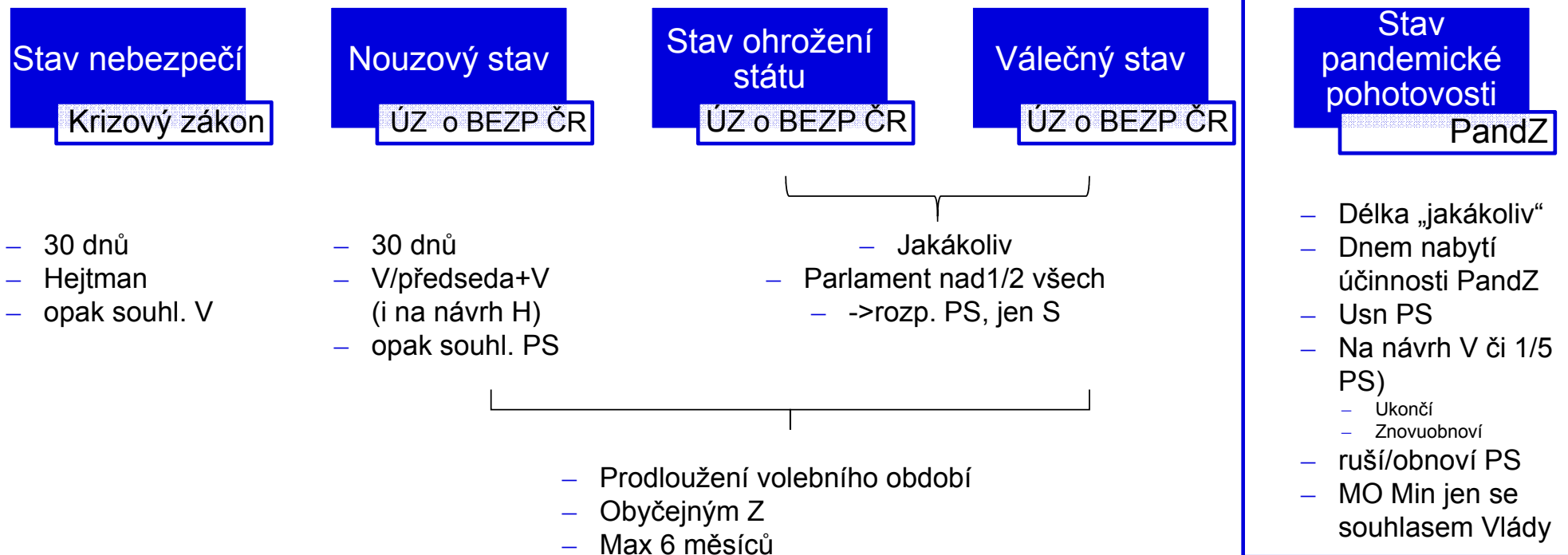
Jedna soudní z časů pandemie ... [#TakTrochuJinýSoud](#)

11:04 dop. · 16. 4. 2021 · Twitter Web App

6 Retweetů 1 Citovat Tweet 24 Lajků

Mimořádné stavy v ústavním právu

Pandemický zákon

Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatření při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů

- Přijetí (i novelizace) reflektuje výtky správních soudů
- Specificky pro pandemii koronaviru
 - *lex specialis* zákona o ochraně veř. Zdraví
 - Zmocnění MinZdr a KHS k vydávání mimořádných opatření
 - Změna věcné příslušnosti -> OOP MinZdr rovnou k NSS
 - Přezkum i pokud OOP pozbylo platnosti
- Řešení sporu OOP x PP
 - Vydává MinZdr nebo KHS
 - Proporcionalita, Xlibovůle
 - Max 48 hod bez souhlasu Vlády, periodicita přezkumu Min/KHS 2T
 - „Jde o OOP, bez řízení o OOP“

- MO MinZdr – celostátní
- MO KHS – regionální
- Předchozí souhlas Vlády u Min OOP
- Vyhlášení:
 - stavu pandemické pohotovosti: PS USN Sb.Z.
 - MO MinZdr: sdělovací prostředky, úřední deska
- Věcná příslušnost správních soudů
 - Min OOP = NSS
 - KHS OOP = KS (posléze možnost kasační stížnosti)
 - ! Po dobu trvání stavu pandemické pohotovosti NSS přezkoumává i OOP dle Z o ochraně veř.zdraví

Pandemický zákon

Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatření při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů

- Zúžení zpřísněných sankcí během NS
- Záchranné práce, selhání IZS – k dispozici armáda
 - Mj. Vláda argumentovala nutností prodloužení NS
 - x § 14 odst. 1 písm. c) zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách
- Přezkum ÚS na návrh skupiny senátorů
 - Legislativní proces přijetí (stav legislativní nouze)
 - Výše sankcí za přestupky
 - Omezení náhrady škody (**NŠ**) na skutečnou škodu
 - Přenesení důkazního břemen o možnosti zabránit škodě na poškozeného
 - Snížení NŠ o státem již poskytnutá plnění
 - Derogace § 9/4 PandZ ve slovech „*návratných finančních výpomocí*“
 - Rozpor s čl. 11/4 Listiny
 - Vyprázdňení kompenzační fce
 - [Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 20/21]

Pandemický zákon

- Novela PandZ z února, opět legislativní nouze (napadeno)
- Reflexe kasačních rozhodnutí NSS
 - Např. zákaz vstupu neočkovaných do restaurací, hospod, hotelů a dalších veřejných služeb
 - Rozhodnutí NSS odklad týden
 - Vláda povinnost prokazovat se certifikátem zrušila
- Možnost pravidelného testování (školství i zaměstnavatelé)
- X ne plné uzavírky
- Čistě MinZdra a KHS
 - nikoliv MinObr a MinVni
- Opět „zastropování“ postihů
 - 600k namísto 3mil / 800k namísto 4mil (opak)

Přezkum Nejvyšším správním soudem

- Mantinely stanovoval správnímu soudnictví i ÚS
- Shodný text krizového opatření vlády
a opatření dle zákona o ochraně veřejného zdraví:
 - „Přestože obsahově téměř totožné usnesení o přijetí krizového opatření vlády posoudil Ústavní soud jako *jiný právní předpis* ve smyslu § 64 odst. 2 zákona o Ústavním soudu, nelze zákonem o ochraně veřejného zdraví jasně stanovenou formu bez dalšího „prolomit“.“

Přezkum Nejvyšším správním soudem

- Podmínkou řízení ve smyslu s. ř. s. toliko existence (platnost) přezkoumávaného aktu (OOP), nikoliv i jeho účinnost
- Vyhlášením NS vládou podle ÚZ o BEZP ČR, se nemění pravomoc MinZdr k vydání OOP podle zákona o ochraně veřejného zdraví
 - Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2021, čj. 6 As 114/2020-63

Přezkum Nejvyšším správním soudem

- Mediálně sporná ingerence MS v Praze
- Výzva ke změně petitu

„Pokud **žalovaný SO** v průběhu řízení před správním soudem **mění, nahrazuje či ruší přezkoumávaná opatření**, a to dokonce **opakovaně v řádu dnů**, **není porušením zásady procesní rovnosti** účastníků soudního řízení (§ 36 odst. 1 s. ř. s.), jestliže **soud** na tuto skutečnost navrhovatele **upozorní** a umožní mu v přiměřené lhůtě na jednání správního orgánu **reagovat změnou návrhu**.“

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2021, čj. 6 As 114/2020-63)

„Obcházení leg. procesu“ exekutivou?

- Problematika, kdy ministerstvo vydává opatření s celostátním plošným dopadem (*podobně jako zákon*)
- RS potvrdil stávající judikaturu k vydávání plošných MO MinZdr s celostátním dopadem
- MO podle Z o ochraně veř.zdraví při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku
 - Lze vydat pouze, je-li jeho cílem zákaz nebo omezení styku skupin fyzických osob podezřelých z nákazy s ostatními osobami. = PROPORCIONALITA
 - Není-li ohniskem nákazy celá Česká republika, nelze bez dalšího předpokládat, že osobou podezřelou z nákazy je každý.
- Kdy je ohniskem celá ČR?
 - nová mutace, nelze testem určit nositele...
- ³⁹ – (usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 4 Ao 3/2021ze dne 11.11.2021)

Roušky uvnitř

MO MinZdr dle PandZ

- Návrh na zrušení MO MinZdr dle Pand Z
- MO zakazující pohyb a pobyt bez ochranných prostředků dýchacích cest na vymezených místech (**roušky uvnitř**)
- navrhovatelem dlouhodobé onemocnění dýchací soustavy + vysoká hladina protilátek po prodělání
- NSS: povinnost roušky (jen) tam, kde dochází ke kumulaci osob je přiměřená
 - Nejistota budoucího vývoje
 - Ochrana práv a svobod jiných
- Rozsudek ze dne 20. 10. 2021, sp. zn. 2 Ao 7/2021

Omezení provozoven poskytovatelů služeb

- MO MinZdr dle Z o ochr. veř. zdraví, za účinnosti PandZ (NSS)
- MO omezovalo stravovací a ubytovací služby v rozporu se zákonem
- Odkazované ustanovení PandZ umožňuje OOP omezující obchod a výrobu, nikoliv služby
 - Podobně nelze ani ubytování
- X proporcionalita, X určitá skupina osob
- Rozsudek ze dne 1. července 2021 sp. zn. 1 Ao 5/2021

Povinné očkování proti COVID-19

Workshop

ČR má novou úpravu povinného očkování proti COVID-19

I. PN formou kopíruje dosavadní úpravu očkování hexavakcínou. Je taková úprava vhodná?

- a) S odkazem na jaká ustanovení **ústavního pořádku** ji lze **zpochybnit**?
(náповěda: stěžovatelé tak v minulosti činili v minulosti v souvislosti s hexavakcínou před ÚS i ESLP)
- b) Co k úpravě očkování hexavakcínou vyslovil **ÚS a ESLP** (ESLP v recentním případě)?
- c) Co byste normotvůrci doporučili, aby povinné **očkování proti covidu „prošlo“ testem ústavnosti**?

ČR má novou úpravu povinného očkování proti COVID-19

II. Ředitelé nechtějí přijímat neočkované děti do školek.

- a) Jaká práva kterých subjektů stojí v kolizi?
- b) Lze se jako rodič nějak bránit?
- c) Kdy je možné děti nepřijmout?
- d) Co k této problematice vyslovil ÚS a NSS?
- e) Ředitelka podala podnět OSPOD k odebrání neočkovaného dítěte rodičům. Může být její podnět „úspěšný“? Lze dítě odebrat z péče rodičů pro neočkování?

ČR má novou úpravu povinného očkování proti COVID-19

III. Výhrada svědomí a očkování.

- a) Kdy je možná? Jaké jsou její **právní dopady**?
- b) Co k této problematice vyslovil **ÚS a NSS**?
- c) Je v souvislosti s výhradou patřičný výrok, že *hnutí antivax je náboženství*?
- d) Cítíte rozdíl, když ji uplatní **rodič za své dítě** (do 18 let) **VS** když ji uplatní **dospělý sám za sebe**?
- e) **Jaká práva kterých subjektů** stojí v **kolizi**?
 - Představte si výhradu „za dítě“ i výhradu „sám za sebe“
- f) Známe některé praktické příklady **osob** (z médií), **které by výhradu mohly uplatnit**?

ČR má novou úpravu povinného očkování proti COVID-19

IV. Závažné nežádoucí účinky po očkování.

- a) Konstruuje cestu pro odškodnění osob se závažnými nežádoucími účinky po očkování.
- b) Jedná se o odpovědnost státu, nebo lékaře?
- c) Bylo možné se domáhat cestou zákona o odpovědnosti státu za škodu?
- d) Co je to *postup lege artis* a jakou hraje roli v případě odškodňování?
- e) Mají v zahraničí nějaké mechanismy záznamu vedlejších účinků, kterými bychom se mohli inspirovat?